

ههلبهست

هزرڤان
بنه فشه گول /

عارف حیڤۆ
گوله ک د کوفالی دا

فهیسەل مستهفا حاجی
باب

رهمهزان ئیسماعیل گهره گوهی
هیژ تو یی مای

سادیق شووشی
په یقینا کهڤالا

شه مال ئاکرهبی
چما دوهی.. نه هاتی؟

قههره مان عگید سه رگه لی
بژاله بوونا قیزی

بژیر گه نچۆ
وهرزۆ چینیایه

بابه محهمه د
هایکۆ

یهلدز چوکار
دهری

ئهحمه د جاسم
خوزیین ئادهمی ژ بهه شتی کهتی

زه کهریا حهمید
کوم

شوکری ئیسماعیل
گۆپال

دیلان شهوقی
ئهز ژ خهونه کن مام

کاروان مسکین
کن تیکست

ههڤیدار یاسین
گری ئیانی

فه‌یسه‌ل مه‌سته‌فا حاجی / هه‌ولێر

باب

باب ئەز گۆری وه‌ره‌ خاری..
 خر مه‌ خرما ژ خانوویی مه‌ ده‌یت!
 خێرک یی دیوارین مه‌ دخۆن
 ددانین خۆب خوینا مه‌ دشۆن
 وه‌ره‌، زوی وه‌ره‌ د هه‌واری.

یی بنیاتنی وی که‌لۆتکا
 باپیری مه‌ ب خواها نه‌نی..
 ره‌نجا ده‌ستان، خوینا دلی
 ریک دانای و ئافاکی
 کلۆر و خلۆله‌ دکهن
 به‌ر و ئاخ ددزن و دبه‌ن
 ده‌می ل خاری دکه‌ینه‌ گری
 وه‌ره‌، زوی وه‌ره‌ د هه‌واری

هندەك يى ديبين: خوڤروشن
 هندەك زى ديبين: شوڤرهش دوشن
 ژ بيهنا وان..
 ژ پيژنا وان..
 ژ دهنگى وان..
 ژ رهنگى وان..

چاڤين وان چاڤين تووكينه
 خر نفرينه.
 پهنجين وان پهنجين گورگينه.
 هه مى خوينه
 دل و وژدانين وان بهرن
 سوژ تنى نينه
 باپيرى ئەو تږو كربوون
 هه مى د جهى خوڊا مربوون.
 ب ناهەك دى ڤه ژينه ڤه!
 بوونه گندهل
 ئەو دار و ديواران دخون
 گندهلزاد ڤيڤا گه هشتن
 هه ر تيرنابن

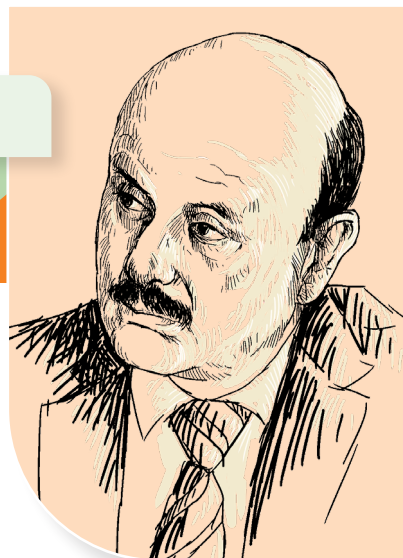
دهرزين ديوارى بوون گه لهك.
 ستوينين ستوير يى زراف دبن!
 كاشخانك يى سست و خاف دبن
 دمدم يا ديبته هه لامهت!!
 ته هند ديت ب سهر مه دا كه
 ئەڤجا زوى وهره دهه وارى.
 باب ئەز گورى وهره خارى

خوينا مږوقان ڤر دكەن
 بيريى بى بن ئەو پر دكەن
 يى كافل شونوارى خانوى دهنجنن، ليكڤه
 دكەن
 نزانن دى مه كيڤه بهن.
 باب، ئەز گورى وهره خارى
 به ختى خودى بى د هه وارى.

لووره لووره كا دهيتته مه..
 ئە گەر گورگه، نه شپته مه.
 به لى ژ وى درونده ترن
 هزار يى دبن، دويى دمرن!

عارف جیتۆ / دهۆک

گوله‌ک د که‌قائیدا

هه‌کو هه‌یقفی دادایه‌ سه‌ر روویڤی عه‌ردی و
 ته‌فی ستیرین هه‌یز تین تی‌مای،
 کرین رستک ژبو گه‌رده‌نا گوله‌کا زهر
 چاقین من که‌فتن جوولانی و
 هه‌می هه‌ستین مت و خه‌ریب داجریانه‌ ئی‌ف دیلانی
 من ل به‌ر نه‌بوو چ وه‌غه‌رین سه‌رمه‌دی د جانیدا بکه‌م
 ئی چاقین وی،
 وه‌ک زالده‌ستین چه‌رخ‌ی بیستی دوورپه‌چکه‌رم
 رووباره‌ک تیدا ده‌ه‌رکی و گیایه‌ک ب که‌سکی مه‌ست
 قفلا ده‌ری بورجی شکاند و ژئی دابه‌زیم.
 من ل به‌ر نه‌بوو نه‌زمانی ل مالا دانعه‌مران، هه‌شیارکه‌م و
 ب هه‌فه‌قۆکین هه‌وزانه‌کا سرت و سه‌رپ... بوهرمین
 ئی... خه‌نده‌یه‌ک هه‌می پلانا من تیکدا
 بونه‌وه‌رین هه‌لامه‌تی، ب دۆر دانانه‌ سه‌ر په‌یقفی و
 وه‌رگوه‌یزکین په‌وشا شه‌په‌رزه‌بیا به‌خچه‌ی...
 ب دیتنا که‌ل سه‌رپه‌چکه‌رم.
 نیگایه‌کا به‌ل‌ز ژئی که‌فته‌ سه‌ر ده‌قی‌بای
 با د پشاندا دبیته‌ هه‌لم و دداگریته‌ هه‌ستا هه‌ستین
 بلبل ل سه‌ر بسترین و دیداره‌کا گریمانکی،

کرمه نامه و دگه ل ته تهری هه ڤینچکرم.
من ل بهر نه بوو جارە کا دی، دهری دلێ خو هه که م و
تییین عاشق...

ب گولبەنە فشهک هێژ بشکوژفه ریبته که م
لێ جزوورا وێ یا سپی د که ڤالیدا
دره خشانا گولی یین گه می بوو ب دیمی ته مموژیقه
هه سپه کێ حینج ژ ته ولخانا سار دهرکهفت و ڤایینچکرم
عه شق بی ڤوخسهت دگه هته بهر لیتین ژ یانی.

ئهو ژ شه مینیا سیڤی بوو، نه هیزه یزۆکیا دهستی من
رهزهک ل بهندا گهرمی بوو، د خوه دا دتهزی
ئهو ژ بهر میوین خرش بوو، نه ته زینۆکیا جهستی من
من پێ خو هه دانی ڤکیبی و قهوله کێ قهوالی ئانی
ب گومبه دا هه زیقه کر، ئو ژ سه تمینی تۆبه کر..
لێ تهف سه ره یۆرین مه بهستی قه له میانه ب که ڤالیقه
ئهو که ڤالی گولهک ل سه ره دبشکوپیت
شاکری گۆت: گولین که ڤالان بینگافن

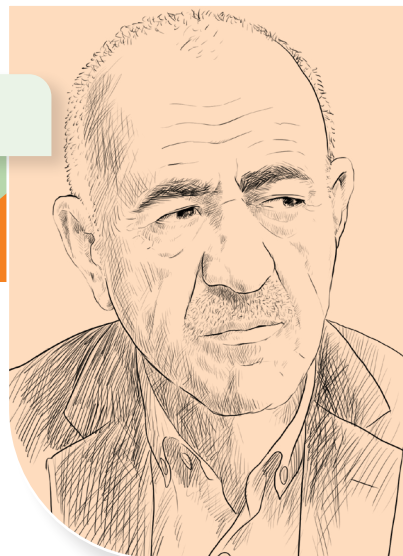
ئهو ژ میژه بوو، ئەز چاڤه ڤیری تۆبه کێ بووم
ب منڤه به قیت.. پرت پرت بېم و تنی ب تنی
بهس پرتین دلخواز ژێ ڤیده م.
له شکه ری هه ردو ئوردییان، کهفتن دۆخی هه به جانی
رما ئیروس دریزتر بوو، تانا ئوس کهفت
شه ڤ نهیا سه ره زیقه به رین کانیکه کا بینڤه دانی
سیڤهک د دهستی مندا ما بوو!
من نه دزانی کا دی چهوا هافیزم یان ل سینگی کێ ده م!
ئو تو هاتی...

بی هه ناسه، نابن ستران
به رناتافی سیسی دبن گه لیده ت تاف
تۆشی شلی و ڤلی دبن، گه هار بیت تاف
تنی د سه رخواه شییدا جوان... د سه رخواه شییدا؛
دیدارین خوهش دوباره نه و هه پاره نه هه می ژفان
گۆزکهک شه رابی ژ سه رده می ده ورێ به ری
ژ بن ستیرکی هاته دهری و
ل ناڤه را په یف و سه روای دیده فان...
لێ بایه کێ هافینی تۆز ڤا کر چه پا و
تۆزا له زگین، ڤووی که ڤالی دا پۆشی
ئیدی نه ما بینمه فه..
ئهو ی گولا ل سه ره که ڤالی ژین دنۆشی.

دۆمیرا به خچه یا و سالین ئافز ب ڤوژین ته ڤ
خه تیرا شه ڤره شا و گافین هه ره ل
ده بیرا ده نگین کهفتی و جاده یین شکهستی
ده نگن بارانی ب به لگین کنڤه دچرسی
ره نگن ژ یانی ب هاتنا منڤه بانگ دا..
ئه ز ژ ی هاتم..
سیڤهک د دهستی مندا ما بوو، دلهرزی

هزرغان / دهۆك

بنه فشه گول

د بهر پالا ههستین من دا
 بنه فشه کا بلندبهژن، تهف سپینداری
 ئاور ژ میوونا ژنی
 د کهرنه قالا جوانی یی دا
 روو نازک، ژ رهنگی دندکا هناری
 دی وه ره تو..
 ئەمێ ل بهر دهنگی سازان
 بکهفنه چهرخ و سه مایی
 پاشی ل بهر کیلا بهژنا ته یا زراف
 دی چهزین خوه دم هشاری.

ته چه زکرنا من هیتلا بو خوه ب تنی
 په لاتینکان نا فرینم..
 زارو کین قی ههستا هافی
 ل شه قییرکین بیرلته کرنی نا گرینم
 من دقیت ئەو بین
 سه ما کهر بن ل هاتنی
 وهی چ ئارامه ک دلحهزی
 ئەز رۆبارین کوردستانی
 ل سه ر ملین ته دبینم کهزی
 خوه دلۆپه ک ئاف دبینم
 ل سینگی ته، ل بهر که تنی.

هه کۆ خه وئین من دبن چووچک
 ل سهر ئه رزنکا ته داددن
 ئه ز گه له ک حه ز ژ ده ریا دکم
 ببن گوله ک ل سینگی ته، بئ بهوژم
 هه میسه حه ز ژ زه ریا دکم
 وه ک ته نازدار
 پوړا خوه به ردن سهر ملان
 مینانی خفشین خه زالان
 به ژن و بالا خوه باددن
 چه ند شادن شاعر شهیدا بن
 هه لبهست و ههست و پهستین وان
 دبن پهستین دلبه رین شهنگ
 رامانین خوه به ریا - ددن.

ژ باز و راز و ئاوازان
 هه لدگرم دهرد و ژانان..
 حه زین جانان..

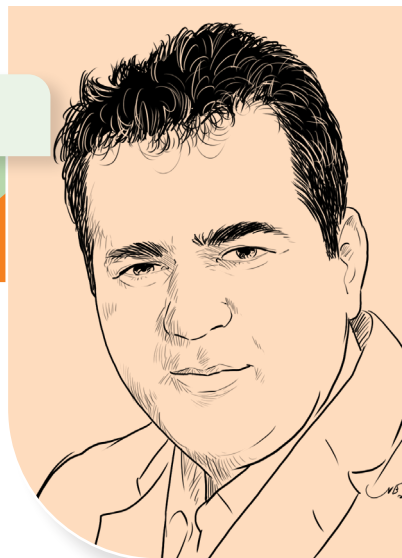
سترانین پر شرین ژ نازان
 بنه فشا خه مره قین مهست بیت
 حه زین من ل په ی بچن.. بچن
 ب چوونئ را
 د کۆلانین په رستگه ها لالشی دا
 سه ری سووکا مه عریفه تئ
 گوڤه ند و چه رخ و سه مایه
 جانین هیشتا د کراسان دا
 دفرن، د گه له لهو و بازان.

نه ما زانم
 ب چ پرسئ دهست بئ بکم
 پرسین ب ئه شقی بارکری گه له ک پرن
 گه لو، ما تو فریشته یی
 شیانین خوه به رددم په ی ته، وه ک تاژیان
 به لکو ل قوونتارا مه قلوبی
 ژ من را ئه و ته بگرن؟
 یان ژ ی قه ی تو خوداقه ندی
 دئ دا ئه ز ته ب په ریسم
 هه رو سئ کرنوشان بکم
 د همبیزا ته یا رند دا
 پاشی هه ما ئه گه ر هات ژ ی
 بخیر بیت مرن.

ب ئارهانئ
 وه ک بارانئ
 دلۆپه کا ژ خوه دانئ
 د باری سهر پرته ک نانئ
 من گریددت ب ژفانئ
 ل به ندا چاخئ قه بوونا گریبانئ
 ب خه ونان من نه خاپینه
 تو دزانی، هه لبه ستقان ئاره زوومه ندن
 هوستا ل بوارا قیانئ
 دئ کا بیژه؛ گه ر تو نانی
 دئ ته ناکئ ئه قئ ژانئ!؟

شه‌مال ئاكره‌یی / دهۆك

چما دوهی.. نه هاتی؟

ب سالیڤ دريژ

د نيڤ هزاران ديڤمان دا،

ل باژارين نزيك و دویره‌ده‌ست،

د راستی و ئاشۆپي دا،

د نياگار و كه‌فالان دا،

د ههر تشتي دا.

ل ته دگه‌پيام

تو نه دهاتي.

***

د نشكفینه‌كا نخرووی دا،

د به‌رزه‌بوونه‌كا گيروبووی دا،

د پايژه‌كا فه‌مايي دا،

د كانیكه‌كا نيڤ چكبووی دا،

د گافه‌كا مژاوی دا،

د ژييه‌كی گورزه‌كی سالان ژي چووی دا،

د تيپينه‌كا ب گونه‌هان سه‌رداچووی دا،

ب هاتنه‌كا..

نه وه‌ك چ هاتنان تو هاتي.

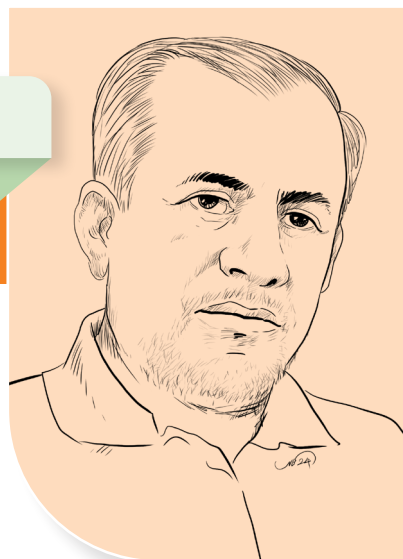
ب قی هاتنا نه وه‌خت،

تو نه‌بوويه ئوكسجين،

بو هه‌ناسه‌يین من يین به‌ر ب چكبوونی.

سادق شووشی / دهۆک

په یقینا که ئالا

٣

دووژه خا
ره شه کین له یلانا بیابانی
ب بزۆتا بۆ وی ئافراندی
وی ب مه یا
عشقا فه ره ادو شیرینا
مه مو زینا یاقه مرانی .

٤

شقان کارکی بیابانی
قوره یشیا..
چ غه دره کا مه زن یا لی کری
یویلا..
بلمه تی یازۆ ستاندی و
ب بهرچیلای جبریلی فه کری .

٥

سه نه می
خودا فه ندۆ بیابانی
ب خوینی خیزی یی هاتییه هه فیرکرن
ب شیرى وخه نجه ری
یی هاتییه په یگه ر سازکرن
دلی وی بهره زیقره .

١

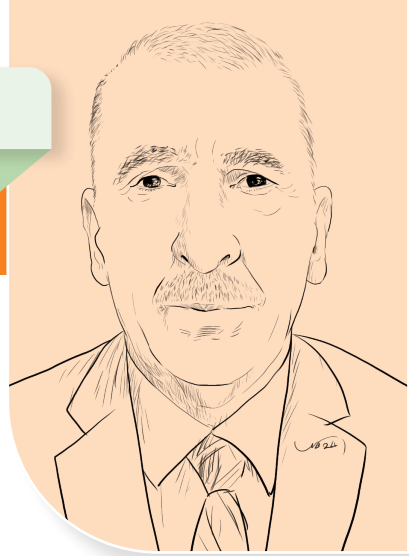
شکو مه ندرین
په رتۆکا پیروزا ئاسمانی
یاره شه
لی ناهیتته فه خواندن نفیسین
یین یار ..
هه ستی پی دکه ن
ب ئاماژین وه حیا دیرین .

٢

دوو ئوتۆمپیلا
قۆچانی کر
دلی هه میا پيشقه ئیشا
ئه نجام به رزه بۆن
رۆناهیین وی جادی
دسه که راتادا رح دکیشا .

رەمەزان ئیسماعیل گەرەگوھی / دەھۆک

هێژ تۆ یی مای

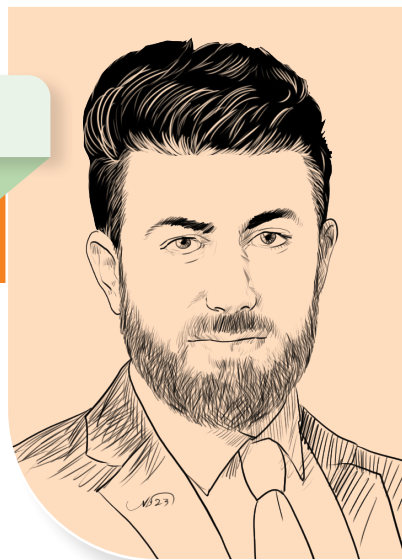
سوارین بە نی تەوتەوکیا
 ل مەیدانی ل بەندا تەنە
 کت و جووتا
 پاقی ئەردی و قەزەلینە
 هلو رابە
 هێژ تۆ یی مای
 تۆ پلنگی شکەفت و چیا
 کەسی وەلاتی خۆ قیای
 دۆل و نهال و تەف کیری
 تەف ژ بوی تە دیدەفانن
 باش دزانن چەندی میری
 خودانی شەر و داستانی
 خودان دەستکەفت و حنیری
 دار و بەر و کەفر و پەسار
 کانی و رووبار
 باش دزانن
 چەندی گەرناس و دلیری
 من یا گۆتی و لیقەنابم
 کوردو شوپەرەشقان و شیر
 ل ئەسمانی کوردینی دبرسقی و
 دی هەر مینی و تۆ هەر ستیری
 هلو رابە
 هێژ تۆ یی مای... هێژ تۆ یی مای

کویریت هێژ پتری
 ناقچاقین تە
 تیک ناچن و نابن گری
 هلو رابە
 هێژ تۆ یی مای
 رابە سەر خۆ
 دەست و پیا بکیشە بەر خۆ
 سفرا تیشتا پەلەوانا
 یا بەرەهەفە دانە بەرخۆ
 خوە راپینچە و
 رەخت و زری و کومزین خۆ
 ژ تۆز و گەرا داقتە و
 جارە کادی بکە بەرخۆ
 پی خوە پاقیزە رکیبی و
 قادا شەری بدە بەرخۆ
 هلو رابە
 هێژ تۆ یی مای
 جووتی قاویشین بلغاری
 دوو سی جاری
 پینخەمەتی ئەفی واری
 ل ناقتەنگا خوە بئالینە
 رما دریزا گورگیلی
 هیدیکا ژ ناخی بەهەلینە

هلو رابە
 هێژ تۆ یی مای
 تۆ سویاری هەسپەکی بووی
 ژ توخمی بای
 ل مەیدانی و
 ل هیرش وناقیتدانی
 زیرەکیا تە یا دەنگ فەدای
 هندی من ل بیرە و دینم
 میرخاسی کۆسک و چەپەرە
 ل پینشیا بزاف و تەفگەرە
 ئیکەم جەن
 باوەریا مە و تەف ئومیدای
 هەوارا تە
 چەندا دویریت ژ فی دری
 برینا تە چەندا

بابه محهمه‌د / ئاكری

هایکو

پیروزی

تو ل ده‌ف من

ل هه‌موو په‌رتوکیڼ ئه‌سمانی پیروزی

بلا کهس نه‌بیژیته تو یی کافر بووی

چونکی خودی

ئه‌و په‌رتوک بو هه‌موو مروقایه‌تی یی هنارتین

به‌لی تو ب تنی بو من

خه‌ریبی

پتیا شاعران

ب خه‌ریبیا دیرکه‌فتنی په‌یشان د بیژن

پا روخا من د ناڤ جه‌سته‌یی ته دایه

و هه‌ر هه‌ست ب خه‌ریبی دکه‌م

ئه‌س نزانم

دیژنه‌ قی ژی خه‌ریبی

یان تشته‌ك دی

سوژم

دیرکه‌فتنا ته

دی ب گریه‌کی و باراندنا چه‌ند روندکا خلاس بیت

به‌لی بیره‌اتین ته هه‌تا هه‌تا

دی من سوژن

تهمه ن

روژژمیریا ته مه نئ هه ر مروقه کی
ژ دایک بوونا وی دهست پئ دکه ت
و یا ته مه نئ من
ژ نیاسینا ته

قهدهر

قهدهر بلا بهیت
گه ر هه موو
ئاراسته و ئارمانج و هیقیین من بگوهریت
به س ب تنئ ته دگه ل من بهیلیت

مرن

بلا زیاره تین من د ناف دلئ ته دابن
دا مرنا من
نه ته ژ من خه ریب بکه ت
و نه من ژ نزیکیا ته دیربکه ت

وهلات

من دناخئ ته دا وولاته ک ئافاکر
و بناقئ ته نافکر
چ که س د نافدا ئاکنجی نابیت
ژ ته پیقه تر .

پهیکه ر

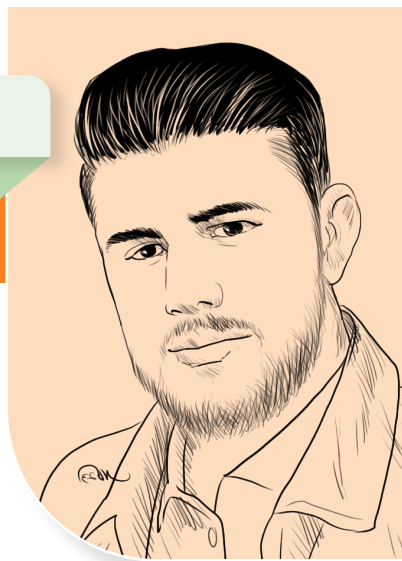
ههست دکه م
قئ خه ریبیی ئه س ویران کرم
هیقی دکه م هیدی هیدی من تیک بشکینه
دا بشیم پارچه یین له شی خو یین تیک شکستی
ئه ویین چه ز ژ ته دکه ن کومقه بکه م
پهیکه ره کئ روح لئ مری دروست بکه م
چاره ک دی هه ر چه ش ته بکه م

پلان

ئارمانجین بئ پلان
سست و خاقن
بئ ناف و نیشانن
به لئ نه سخاقله ت دیتنا ته
ژ جوانترین پلانین سه رگرتی بوون

بژیر گه نجۆ / دهۆك

وه رزى چىنايه

چه له كين تافى گوليكن گه مى دادقوتن
 تژى ناخى ناخى نانه...
 چه رخي درينا دلایه و تيفاره
 فى تيفارى ژفانى سؤرافى و ليفين شالۆكين كه له شايه
 ئىدى،
 چه رخي وه رينا مروڤايه
 حه مه رانا هوڤايه
 فىرى زه نكا شىنبوونا جه نگايه!
 شه پر شه پى سه را سه رايه
 مېشه فان خه ونان دېرن
 ***

خه وئىن هنگڤى...
 نڤستى ژ بلنديا به ژنا وه ڤه رستن
 باليفكا ده رين پراستى دائىخستن
 هوون ژناڤچوون، ژناڤنه چوون!
 هوون دىينن؟
 سه ر ماسه يين كه له شا
 خوونا بينه رين وه چ مه نيۆكه؟ شه رابه پيكه!
 چه ند ليفه كى ده ستفه ددت، عه شقه ك ژى دبت و عاشقه ك ژبه ردچت.

خوومىڭز بەرگلىزىن خۇ دىئىخن
ل بەر دىئىن تاقى رادىئىخن
بىناھى بېھۇش دىقت و
بەراھى شەفا گونەھايە
سەرپرا ماكا خەونايە

***

خەونا مەزن:

گاڭا مەزن بچووك دىن
بى رىز دىن زور سوک دىن
كرمىن خشوكتىن خەوگەھى
بووینە پەربازىن زالگەھى
گولبەپوژىن جىنىكا تە وەريانە كوڭشا درەوى
بوو قچ قچا دەقى مىرا و
حەمەرخانا وەزىرا و
گلىش بارا فەقىرايە

***

ئىدى چاندن و چىنن

پرىن و درىن و وەرىن
ئەڭ داقتان و كرن
گاڭا دىئىن خۇ قەكرن، دىزقن
ئەڭ زىڭرۇكە ھىسكە... بابەلىسكە
داس و بقر
تقەنگ و شالوك، بەر و كەقر
بلند دىن
بارىنا بارانا براندنايە

***

خەونا مەزن:

ئەڭ ھەمى چ پىروژىنە؟
چ نىڭزىن بەروڭاژىنە؟
نىڭزا تە دخەومرنە!
كۆلىك بەرى بىنە گول و بىنە كرن و عەشقە كى بكنە داستان
دەخل بەرى بىنە درىن و كەوالە كى بكنە گاران
ھزر بەرى بىنە چىنن و وەلاتى تە بىتە دانان
چەمىانن تە بقرن، سەرى لى دىن
چ خوپانا ژ تە بەلاقە؟
چ درھان و بالاقە!
خر دزانن كىشا تە ئىدى چ سەنگە، بچمى وى چ ژەنگە
وەرارا بىنمرارا واراىە

قى وارى

گوھىن ھىڭىگەھى كەرن
ئەزمانى مزگىنان لال
بەرىكانا چاقەرىپوونىيە و
ژى دەستىن ژمارا ناگرن
قەدىن ژمارا دىن، پرتىن سۆر
رەنگى سى بەختى ژىە و
نەختى وى كال
وەلى تەپتەپىن دل دىمىنە ھل
ھەتا د دانگا قى ھىسكىدا مت دىن... دتەمرن
گىان و ژيان و مرن ژى! دمرن
قى كاقلى
شەر و خۆلىدانكا ژمارايە
بۆ خر كىرارا چارە
تنى بۆ وەرزا دبتە تىك
شەڭك وەرزه كە و وەرزه ك چەرخە كە
وەرزى چاندنا بەرا و چىننا پەيكەرايە

قەھرەمان عگید سەرگەلی / دەۆک

بژاله بوونا قیژیا

ل قی سحاری
 دگەل لیدانا دل رۆژی
 خەوین من یین گەزو گرتی
 سواری چەنگین سیمەرخێ بوون
 هەمی هیشی پینکفە بژیان
 دەنگی قیژیین پرچا بەفری
 دەستین دیوین ئاخەرتی دا
 کیلیا هار دکەن
 ئەزمان پەنن
 گوها کەر دکەن
 یین کەزین پەپیکا دبرن
 بیهنا کەنیا دلەرا من
 خورچکین خوەدا
 چەنک چەنک رادکەن
 ریل وەردکەن
 هەناقین من دەهەلوهرینن
 میا قژ دکەن
 ئیشکا دگەرن
 د پەرنه لێقا
 جوکا وەردبن
 زیلاکی دبن
 سەفەرێ دکەن
 ئەقی خەونێ
 گەلەک چیرۆکین من و تە
 دگەل خوە برن
 لیتین من مانە ئنجولی
 چوک ل من شکەستن

ئەز ل خوه وەر بووم
 کەت کەت من پرتین خوه فیدان
 ل خوه وەر بووم
 کا بیژە من
 ئەز چ بکەم
 بیراته دەیت

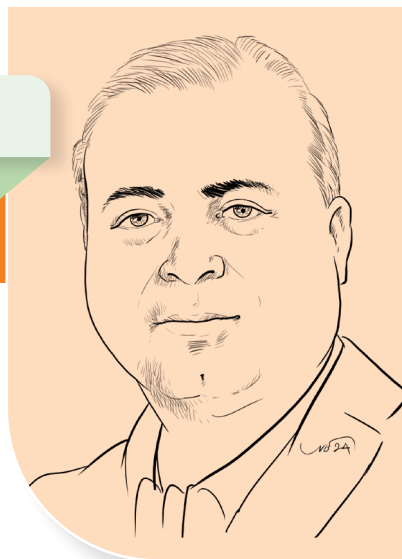
هەمی سەرین سحاریا
 من پرچا تە دگەل بای شەدەر
 هەمی ماچین من یین بو تە
 من ژ خوه دزین
 من ل بەر لیقین تە سپینە دەر
 هەمی هەلچووین من و تە
 من ژ خەو دبرن
 ژ دل د مەهانەن
 من پەیبی نیقا ئاڤا دەستین تە دەر
 کا بیژە من

بوچی من دکە یە پەناگەه
 هەمی دەما لاشی من تو خە پارە دکە
 ما ئەز شیڤا ل سەر پینا مە
 هەر دەمەکی کو تە بقیت
 کەلا خوه یا ژە نگارە بووی

ل من دەر بکە
 تو دزانی
 دەما پرچا تە دچتە بای
 ئاورین تە پرت پرت دبن
 گرنژینا من فە دتەزیت
 بیرا من دەهاتە ستارنا بەر هیسکی پرا
 دەما دگۆت
 ئەو چ پۆناھیا چرایە
 بەردەرئ دەیت هەلکرن
 ئاە ل وی دەمی
 من هیسکا تە
 هەر بای وەر دەر
 مەمکین تە یین نوی گەهشتی
 شلق فئی دکەفتن
 گلیری سینگی من تەر دەر
 من قەت نەدڤیا
 دەنگی شەڤی بیته گەهین من
 دا کو چ جار ژ خەو نە پابم
 ب تنی من حەز ژ سحاریا دەر
 دەما من بو هەناقین خوه تو دایەف بای
 و تە ئەزی چ جار نەیی بژالە دەر
 ئەز نزانم تە چ دڤیتن دی چل من کە

زه که ریا چه مید / ناکری

کوم

چه ند یی بی ناراسته ی
 ته چند به رتیل دان و ستاندن
 ل سهر کیستی ره سه نان؟!
 دوهی ل که رنه فاله کومی...
 پیگو تن و شانازی بوون
 ده سته که فت و سه روه ری بوون
 کومی دگو ت، کومی فه دگی را
 من ژی دقیا سرودا خو یا ره سه ن ب بیژم
 باده کا کومی ژی ب زه لالی ناراسته ی خوداوه ندی بکه م
 ددانین من نه ز خاپاندم و نه زمانی من گه زی
 نه ینوکی ن من ژی نهرم نهرم بوون
 دلّی من د خو ریا، ده ستی من نه دگه هشتی.
 چ ژ ترسا چ ژ شه رما
 ژ نشکانفه ...
 دیروکی لپه ری ن خو رایچان و
 راده ستی بای کرن
 دا کو دیروکا کومی تومارنه که ت!

ده می بهر ل جهی خو هاتینه خوار...
 زاروکان کوگانی پیکر و..
 هه رتشت ژ کیفلوژانکی خو هاته دهر و بو نه کوم کوم!
 ئاف بی شیان و پینگاف
 د روندکین خودا خه ندقی!
 بلندگو بوونه که ته پیللاف
 کومی یاری پیکرن
 نه و گولین دگه ل سه متا رورژی
 سلاقی ن هیقییا د شاندن، نه فرۆ ماته مینی پراگه هاندن
 هیی زه مان، زه مانئ لیبوکان
 تو چه ند یی فهیتی

ئهحمهه د جاسم / دهۆك

خوزيڤن ئادهمي ژ بهههشتي كه تي

ب سيناها خواه دلن من دبه ته بهرزهبونه كا دي
خوزيڤن ئادهمي ژ بهههشتي كه تي
نزا ئه ز ژ كيڤه دهكهقم؟

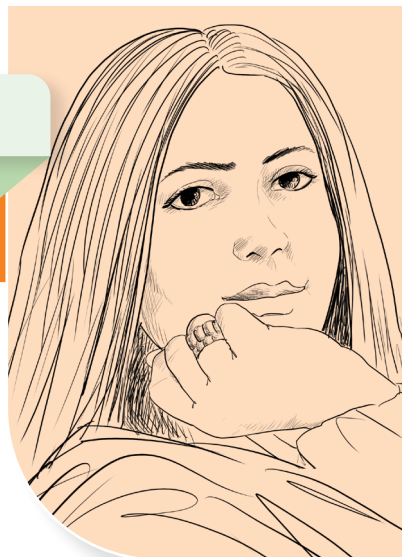
★★★

تو چه ند خه مگينه كي ماقيلي
نه د ليستا ژفانين كه سي داي
ل كوژيكي، قه هوه يا خواه هيدي قه دخوي
دا تمه ني تاما ته حلاتي دريژ بيت
لاپه رين روژنامي وه كي شاخين دو كيڤيان ژيڤكه دهكي
نه ژ بو خواندن
ب تني دا دي مي خواه بهرزه كه ي
نه ژ كه سي و كه س ژ ته نينه
چ تشت ته توره ناكهن
دهمارين ته وه كي ميلين ده مژمي را ب ديواري قه دخاڤن
زڤستانه كا دژواري
مژيلانكين ته سيقانده يين قه رسينه
يڤن بووينه هيلينا خيسارين زيڤي
ڤولكانه ك نه شيت چي كه كا خونافي ژي بدزيت
تو چ ماقيلي
ل في كوژي
ڤي هه مي تني بووني د حه وي ني

هه يه تي ددهمه روندكان
ژ غرورا خواه نه هينه خوار
دا سوتني ل سه ر دي مي من نه كه نه كه قال
پايژه ك يا ل بهر ده رازيني
ژ شهرمان دا، داخازنامه يين خواه ده كه ته شيفره
ل بهر خودي كه كا شكه ستي شروفه ده كه م
دبيژمه خواه يي د ناف خودي كي دا:
كه نكي بچم؟ ما ئه ز زڤريمه؟
كه نكي بزڤرم؟ ما ئه ز چويمه؟
شيري خواه ل دو كيلا به رسقا وه ردكه م
خه تيره كا گو مانا د سه ري من دا هل ديت
چ بارانان سه ربور د قه مراندا وي دا نينه
وه ي پا ئه زي دڤرسم
ئه و ديواري من پشتا خواه داي ئه ژده هابه كي تي ر بيت
ئه ز بو دانه كي دي هيلام
ئه و ده رگه هي قه ده كه م توني له كا دي بيت

یه‌لدز چوکار / باکوری کوردستانی

دهری

د ناقه‌ه‌را ده‌ری و دلێ خوه ده‌ مام
 ل ئالیه‌ک تو
 ل ئالیه‌ک ده‌ری
 نه‌ ده‌ستی من ژ ده‌ری دبوو و نه‌ ژێ ژ ده‌ستین ته‌.
 من چه‌ند پایزی‌ن سار گه‌رم کر، ژ بو‌هه‌ر تلیین ته‌

نه‌ ده‌ری ده‌ف ژ من به‌رددا و نه‌ ئەز ژ ته‌.
 د نائف دو‌به‌ندیا ئیشی ده‌ مام
 بی ده‌مین ده‌مان بوو قه‌ده‌ر
 د فه‌ره‌نگا دلێ من ده‌،
 بداوی نه‌بوو پوژ و شه‌قین بی ته‌
 نها ژ به‌ر مایینن ئیشین خوه‌ ددم کووشتن،
 تا کو ده‌ستی من بگه‌یه‌ژه‌ ته‌.

بیسینۆر بوو سینۆرین ئیشا دلێ ته‌،
 ل ور پارچه‌یه‌ک ژ ته‌ دگه‌رم،
 دا کو دلێ خوه‌ پینه‌ بکم!
 ل به‌ر ده‌ری بووم و ئەز ئەقینبووم،
 ل به‌ر ته‌ سه‌کنانیدیووم.
 ده‌ بیژه‌!
 ژ چ دترسی؟

هه ر كو دزقيريم و ل ته دنهپيرتم
 شكه ستنهك ئاڤا دبوو د دهستى من ده،
 دهستى من ل دهري ئاسى بوو بوو، تو ل دلى من.
 ئهڤين شهڤه كه شهڤاتوك بوو د دلى من ده
 نه ز لاقايهك ب گازنچ بووم ل بهر دهريى ته،
 نه دهري و نه نه ز مه ل ههڤ نه كر!
 پرهك ل سهر دۆژههى بوو ناقههرا من و دهري
 ترسه كه زاروكانه رهڤه كه بپواته بوو،
 هه ر تليكا ته ژانهك و گلوكهك ئاگر بوو .
 گه لو كيژان ئاليى دهري بهووشتا دل بوو؟
 هاتنا منا دنيايى نه ز تهنى بووم و تو ژى
 چووينا من ژى ته نتيه ويا ته ژى

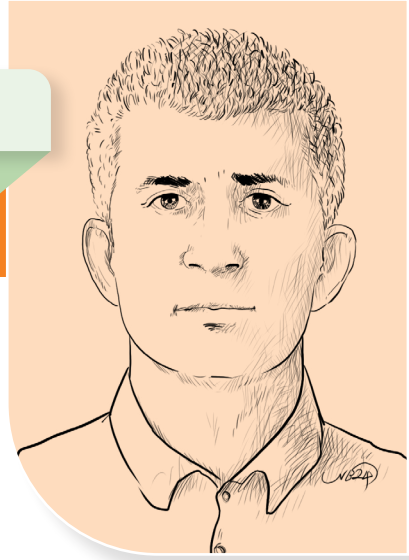
گه لو د توركى ته ده نها چ هه نه،
 ژ بلى كوله كه ئاخ و كهڤره كي سبي؟
 سهيرا ههري خواهش بوو ناقى ته،
 ب بابلسوكهك بهلاوه لا بوو پورين رهش ل سهر ته.
 وهك مهى بوو هه ر پورين ته مهنى ته من هه ر پورين ته
 ڤه دخوار.
 ب ئهڤدالى زهينكى، مه م و سيابه ند ره.
 دزانم تو ژ وهك من و دهري سوو جداره ،
 بدهنگيا فرتونى بوو هه مبيزا ته، نه ز ژى داره كه خه شيم.

نها پيلين خوه، ئيشين خوه دوه شمن ل بهر دهريى ته
 دهريين كو ژ بو جاره كه دن ل من ڤه به.

يلدز چاكار د ساللا ۱۹۷۸ ان ده ل ئامه دى ژ دايك بوويه. د ته مه نه كي جوان ده د رۆژنامه يين
 ب كوردى و تركى ده په يامنيرى و نڤيسه رى كويه. هه لبه ستين وى يين كو د ناقهه را سالتين
 ۱۹۹۹-۲۰۰۳ ان ده د رۆژنامه يا ئازاديا وه لات و كوڤارا ژيانا ره وشه نى ده هاتينه به لاقكرن د
 ساللا ۲۰۰۴ ان ده ب ناقى «گورستانا ستيركان» هاتنه چاپكرن. يهك ژ نه ندا مين دامه زرينه رين
 كۆمه له يا نڤيسكارين كورده و به رى كۆمه له بى گرتن سه روكا كۆمه له يى بوو. هه يا نها پتر
 هفت پرتوو كين وى هاتنه چاپكرن و بولاقكرن كو شه ش ژ وان ويژه يينه.
 گه له ك هه لبه ست، شانۆ و چيرو كين چاكارى بو تركى، ئه ره بى، ئه لمانى و ئينگيليزى هاتنه
 وه رگاندن و هن وه شانادا ده به لاق بوونه.

ھېقىدار ياسىن / ئەلمانىا

گريى ژيانى

ديارى بۇ گۇلا بهار نهديتى

سپىدە يە

و بېھنا سپىدى ناھىت

شەقى رۇژھكا مرار يا زاى

تىدا ھەر چى فرشتە و مەلائىكە نە

د خەو چووين

دا نەبت وىنە و نەھىتە دىتن

دەمى بېھنا بشكۇزا ئەقىنى

د رۇژھكا مرار بووى دا ، چك بوو

دەمى ژيان د كىلەكا من و تە دا

ھىدى ھىدى

فرشتە و مەلائىكە ژ خەو راكرن

دا دووماھىك نقىزا ئەقىنى

د وەلاتەكى ژ سەرما و بەفرى

د ئۇدەكا قالە و بىكەس

پىنكفە سلاقتىن خاتر خواستنى فەدن

دا ل رىكا ھندا بوويان

دەمى رەنگ واتەيا خوە نادت

د رەشاتيا بى سنور ئەم بگەھىن

تنى رۇندك ، رۇمالىن مروفاتى بكن

دەمى ھزار ھزر ، ھزار خەون، ھزار پەيىف، ھزار گۇتن

ھزار ھزار

ناگەھن رىزا قەلپشەكى ژى

گاڧا تە زانى

ژفانى ژيانى مرنە.

سپىدەيە

و بېھنا گرىڭ ژيانى ناھىت

ل پۇژىن ژ گرى شىرىنتر نىنە

د ئاف دەستىن قى جىھانى

دەست قالە و بلند دېن

ل پۇژىن ژ گرى ژيانتر نىنە

د ئاف كۆمە پۇژىن قى جىھانى

دەست قالە و بلند دېن

ل پۇژىن د تەوافا دەيك و بابا

بۇ دىدارا چېكەك گرى

گريا ، ئەسمان شەقاندن

گريا ، ئەرد شل ھىلادن

دىسا دەست قالە و بلند دېن

دا نە تنى مايندە بن

چەند وىنە و چەند بىرھاتن

دا نە تنى ژ پىرۇژيا دوھى

ئەقرو و سەد سۆبەھى شىنى پارقە بکەن

دا نە تنى

قىان و ژيان

د بەرگەك چوويى دا

رووبارىن ھشك جوان بکەت

گاڤا تە زانى

بەخت د ئاف زكى ماسىھكى دەريا داىە

ھەمجا دەست قالە و بلند دېن.

سپىدەيە

و بېھنا ھىقىيا ناھىت

ھندى بىزىن ، ھندى قەبن ، ھندى ھەبن ،

د ئاف دەستان دا نامەھىت

بەرى ب ئاف بن ، دى بن ئاف بن

گاڤا قەدەر

سەرى راستىي بلند كر

و راستى و قەدەر ژ ئىك دەرىكى ھاتن

پىكقە دەرد و ژان

ھەناسە بۇ قى دلى ژ دل كەتى ، دان

دا ژيان د كۆلانا پىتەك ھندا كرى

بىتە ژان

و شارى من قەگرىت بى ھىرش و فەرمان

مرن ،

جارەكادى بېھنا ئەنقالە كا كچكۆك بەدەت

گاڤا تە زانى

سەرھلانا ھىقىيەكى ژى ، خۇدى دانا مرنايە

و سپىدەيە

سپىدەيا مرنى يە .

ئەرى يادى

سپىدەيە

و بېھنا خۇدى ناھىت .

۲۰۱۷/۱۲/۱۶

كاروان مسكين / نه مانيا

كن تيكست

(۵)

هه تا دوهي كه يفخوشيا دنياي تيري نه دكر، پشتي
ئيرۆ ژ كلينيك نۆژداري ده ركه فتى بوو خه مگينترين
كه سى دنياي .

(۶)

دقيا بفرپريت چه نكين خو فروشتن پليتتهك پى كرى .

(۷)

سنوورين بپره وشتيى به زاندهوون ، نه هرهمه
تاوانبار دكر .

(۸)

هه موو ئيشاتين ژيانى تاقي كربوون
گۆتنى خوڤراگر به خودى يى دلوقانه .

(۹)

تف كربوو نه قراز، مروقان ژ پيش خودى فه سزا
دايى ، گۆتن خودى ل ته ببورت .

(۱۰)

دقيا بو خو بژيت ، ب تاوانا تيكدانى هاته گونه هبار
كرن .

(۱)

دهما زارۆك، دكره غار هزر دكر هه يئف يا ل
دووڤ وى دئيت .

مه زن بوو دكره غار دا بگه هته سه رى هه يقى .

(۲)

برى بوو پارچه كه له شى خو فروت

زه نكين بوو وه لات فروت!

(۳)

بريار دا ياريا ب نه خوشيىن ژيانى بكهت،

بوو پيترانك

(۴)

تووتيه كى دز

دادا سه ر رۆبۆته كا له شفرۆش

سياسييهك هاته دنياي .

(١١)

گيولی وی نه مابوو، پیراتی دکره به هانه.

(١٢)

گۆتّی یاسا سهروهه

گۆت: لقیپّی هاوکیشه ب سلیکونّی چاره سهه دبن.

(١٣)

بیهنا مرنّی ژ ژیانّی کر

خه لاتّی خوراگرییّ وه رگرت.

(١٤)

ئاینهروهه ریّ پاره په ریّس بوو.

(١٥)

داکۆکی ل یاسایّ دکر، به رتیل وه ردگرتن .

(١٦)

سووندا یاسایّ خوار بوو، مافّ وه لاتییان بنپّی دکر .

(١٧)

دژی هه بوونا خودّی بوو، سووند پیّ دخوار .

(١٨)

دژی بهر پرسا بوو، وینه دگه ل دچرکاندن .

(١٩)

ل گۆپیتکا سهه رکه فتنّی بوو، ره وشت ژبیر کر.

(٢٠)

خه ونه ک دیت، ب گرییّ فه گپّرا، نانّی خو پیّ خوار .

(٢١)

دقیا گولا بچینت، دار ژ په هدا هلکیشان .

(٢٢)

تف دکره گه نده لان، بندیوار بوو.

(٢٣)

زاپۆک فیری ره وشتی دکرن، عاشقّی فیرخازه کا خو بوو.

(٢٤)

گۆتارا وی ل سهه مافّی ژنّی بوو

چار ژن هه بوون!

(٢٥)

نوژداری گبیاین سروشتی بوو

قیاگرا دخوارن!

(٢٦)

به حسّی ئازادیّ دکر، چیرۆکین زیندانّی فه دگپّران.

(٢٧)

ره خنه دگرت، مه زنتزین دزی ئه ده بییاتّی بوو.

(٢٨)

عاشقّی بیهنا نانی بوو

بلوول بوّ فرنه چیا لیددا.

(٢٩)

بایی پارین وی بر بوون

ره خنه ل حکومه تّی دگرت .

(٣٠)

گژلوکّی جاما په نهه را وی شکاند بوو

لومه ی خزمه تکارا خو دکر.

دیلان شەوقی / پوڤۆتافایێ کوردستانی

ئەز ژ خەونەکی مام

دەم ژ خەزالەکی بەزاترە.
 خەزال ژ من وێرەکتەرە.
 کۆ ئەز ناقتی تە بیژم ئەزێ بەرێ پیلان بدم خوە.
 من تە ل سەری خوە گەراندیە.
 ئەز پەروانەکی بی دەقم.
 هلمئا ناگر تی من.
 دکم و ناکم نکارم خوە ژ تە فەکم.
 وەک نقریا دانووکا مە دۆرا من تم پەشە.
 جریدا ئەورەکی سپی مە.
 چەمەکی ب دو ناقا مە لی ئەز بی ماسی مە.
 ئەز خلخالێ فیزکی مە.
 خزیمئا هەیقی مە.
 ئەز پەریهە که بی باسکم.
 ئاوازه که بی گۆتن و بی خوەدی مە.

کافله کی مەزن بوو
 ئەز ژێ مام.
 رەفەکی زێرین کو سەری باژێر دخەملاند
 ئەز ژێ کەتم.
 ئەز ژ خەونەکی مام.
 د ناف بیڕهنگیی دە کیفهرا تە که پەنگینم
 خانیکی سەر فەکری مە.
 بی با مە.
 بیی تە مە.

٢٠٢٤ / ٧ / ١٨

سالا ١٩٧٠یی ل باژاری دربیسی ل پوڤۆتافایێ کوردستانی ژ دایک بوویە. د هەمان سالی دا مالا وان دچیتە سەریکانی. خواندنا خوە یا ئامادەیی ل سەریکانی دووماهی ئینایە، لی ژ بەر مالباتا وی مو ژ کوردین سووریین بین ناسنامە بوو، نەشیا قوناغین دن یین خوزاندنا خوە ب دووماهی بنیت. د گەلەک کۆشار و پوڤۆنامەیان دا نفیسیه. ژ ترکی و کوردی گەلەک هۆزان وەرگەراندینە زمانێ ئەرەبی. بەرھەمێن وی:

- Ramûsanên sor (helbest, Heleb, 1998)
- Hevdîtina pêxemberan (helbest, Şam, 2006)

شوكرى ئىسماعيل / دهۆك

گۆپال

قى سېئىدى
بهرى بکه قم بهر گاقين وى
پيره کا وى هات و
دهستمالا خو ل سهر تفهنگا وى دانا
دهستين خو بلندکرن و گازى خودى کر
پشتى دوغايه کى، نفرينه ک ب رى کر...

پاشى گوت: خودى
مه کوردان چهند تو دقئىي
ل ده مى شهرا، ههوارا مه تويى
ل ناشتيى، ههوارا مه تويى
ل ههوارى، ههوارا مه تويى
تو ههوارا مه يي
ژبلى ته، تنى مه سلى يى هه يي
هيشيه ژ ناف مه نه به ي.

ئىدى ژ ترسا چونا وى
هه مى رۆزان نه زى گۆپال
پالا خو ددم سينگى وى
گوھ ددم سترانا دلى وى

ئه ز گۆپالم
ژ دارى دارمازيين مه
بهرى چهند سالا
دگه ل ستويينه کا بوويه دار-ئالا
ژ چيائى مه تينا هاتيمه
ئه فه هاتيم
يى لهر به ژنا مام سلى پراوه ستايى مه
و هيژ نه ب گهرماتيا گهرمى
نه ب ساريا، سرى
و نه ب گرانيا سلى، نه خار بوويمه

خوه ديبى من سلى، شوره شگيره
خودان هه يبهت و جاميره
قييانا وى و قى ئاخى
نه يا دهى و پيره
ژ دهستى قى قيباننى ئه و ههر يى هيپه و
به لى نزانيت دهردى خوه بيژيت ژ كى و كى ره

شل دېم لېه ر پوډکین وی
لئ، نه شیم داخکه م برینتن وی

هه می شه فان ژي

ته ز و قه لوینا وی

سه رین خو د دانینه ل بهر ئیک

تهو بو دیننه هه ناسه، ته ز بو د بهه پریک

تیکه ل دین

دگه ل جیهانا وییا تژی ترس، زیکر و سه ما

ب ته نئ بوون دگه ل خه ما

ته فرۆ ژي

وی په لک ژ دارزه یتووئین ته فرینئ

بو قه لینا خو ئینا

دانا سه ر تووتنی و

بوو نالینا برینا

سترانه کا محه مه د شیخویی

زه ندئ من گفاشت و

کرم وه ک هار و دینا

گه لک خوه یا ژ ته نیی قه دایی

یان

شویتکا وی یا ب سی گرییا گریدایی

چهنده و یی قیایی

لئ تهو هه می نها وه ک من نه مایینه دامایی

ژ بهر کو

ته زئ گۆپال

هنده ک ده مان لېه به ژنا وی دله رزم

جاران دکم ب ده رزم

به لئ ته ز ناکه قم

هه ر ژ ته مرئ وی د دزم

ترسا من نه شکه ستنا منه

ترسا من ته وه،

رۆژه کئ تهو بهریت و ته ز نه شکیم

سترانا وی ب دووماهی بهیت و

ته زیا خو هه ر بیم

بکه قم ده ست ناخفرۆشه کی و

ب ملی وه لاتپاریزه کی قه بشکیم.

ته ز دزانم

سؤلا وی یا دریایی

پتر ژ من یا دگه ل مایی

ده ستمالا وی یا پیچایی